

вимагають окремих методів діагностики. Зокрема, хворі з високою швидкістю фіброгенезу навіть при початкових стадіях фіброзу потребують якнайшвидшого початку ПВТ.

ОБГРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ НА ОСНОВІ ЕХІНАЦЕЇ ПРИ ЛІКУВАННІ ДОРОСЛИХ ХВОРИХ НА КІР

Ткаченко В.Г., Крохмаль І.В.

Державний медичний університет, Харків, Україна

Застосування препаратів на основі природних компонентів завойовує все більшу кількість прихильників як серед практикуючих лікарів, так і серед самих пацієнтів (А.Я. Губергриц, Н.И. Соломченко, 1990; І.С. Чекман, 2003 та ін.).

Відомо понад 200 препаратів, до складу яких включені різні види ехінацеї. У наземній частині та коренях рослин виявлені такі біологічно активні мікро-та макроелементи, як молібден, селен, срібло, кобальт, нікель, цинк, берилій, ванадій, марганець, стронцій, хром, а також калій та кальцій, алюміній, залізо, магній (Дудченко Л.Г., Меньшова В.А., Кривенко В.В. та ін., 1992; І.С. Чекман, 2003). Зазначений склад фізіологічно активних речовин різних видів ехінацеї зумовлює прояв різнобічних фармакологічних властивостей препаратів рослини. Так, аналізуючи літературу, можна окреслити такі властивості ехінацеї вузьколистої та пурпурової: імуномодулююча, протизапальна, антиоксидантна, бактеріостатична, фунгіцидна. Протівірусну активність ехінацеї було виявлено при грипі, вітряній віспі, поліомієліті, герпесі та деяких ГРВІ.

На підставі спостереження за 60-ма дорослими хворими на кір, котрі знаходилися на стаціонарному лікуванні в обласній клінічній інфекційній лікарні м. Харкова у 2006 р., нами було вивчено клінічний перебіг кору на сучасному етапі, лабораторні показники (гемограму, коагулограму, концентрацію МДА у сироватці крові та слюні) обстежених пацієнтів, обгрунтовано доцільність застосування ехінацеї вузьколистої та пурпурової у розпалі та на стадії реконвалесценції кору.

Середній вік обстежених склав $24,02 \pm 0,77$ років, чоловіків було вдвічі більше, ніж жінок. Госпіталізація хворих в клініку відбувалася у середньому на $5,7 \pm 0,26$ добу від початку захворювання. Висипка з'являлася у пацієнтів на $3,82 \pm 0,22$ добу захворювання, отже практично всі вони поступали вже в період висипки. У 26 (43,3 %) пацієнтів вдавалося виявити плями Філатова-Копліка. Регресія висипки розпочиналася на $6,43 \pm 0,27$ добу хвороби. Тривалість висипки у обстежених прямо корелювала з тривалістю гарячки, яка спостерігалася у всіх обстежених. У 56 (98%) осіб визначалася здебільшого типова екзантема з характерною для кору етапністю висипання. Катаральний, інтоксикаційний

синдрому різного ступеня вираженості спостерігалися практично у всіх обстежених.

У 21 пацієнта на кір застосовували препарати ехінацеї вузьколистої (ЕХІНАЦЕЯ КОМПОЗИТУМ С, "HEEL") та пурпурової (ІММУНАЛІ, "ЛЕК") за рекомендованими виробниками схемами. У 39-ти осіб проводилася відповідна тяжкості перебігу хвороби патогенетична і симптоматична терапія. За віком, статтю, термінами госпіталізації, тяжкістю кору та переліком застосованих лікарських засобів пацієнти зазначених груп суттєво не відрізнялися. У групі пацієнтів, котрі отримували препарати ехінацеї регресія висипки та нормалізація температури тіла відмічалася достеменно раніше, що, на нашу думку, можна пояснити дезінтоксикаційними та протизапальними властивостями ехінацеї.

У 10-ти осіб терапію лікарськими засобами на основі ехінації було розпочато у період згасання основних клінічних проявів (стадія реконвалесценції кору), а у 11-ти – у період розгортання клінічної картини (стадія розпалу). У випадку початку застосування препаратів ехінацеї на стадії розпалу кору відмічалася тенденція до більш швидкого згасання інтоксикації, проявів катарального синдрому та достеменно менша тривалість гарячки. Також у цій групі пацієнтів частота ускладнень (гострий бронхіт, пневмонія) була меншою.

Отже, клінічна картина кору у дорослих на сучасному етапі не втратила основних типових проявів. Застосування у комплексному лікуванні пацієнтів на кір лікарських засобів на основі ехінацеї за нашими даними обґрунтовано клінічно та, за даними літератури, експериментально. Доцільність застосування препарату ехінацеї парентерально у вигляді ампульної форми (ЕХІНАЦЕЯ КОМПОЗИТУМ С, "HEEL") та у вигляді крапель для перорального застосування (ІММУНАЛІ, "ЛЕК") можна пояснити імуносупресивним впливом вірусу кору, розвитком патологічної запальної реакції внаслідок проникнення збудника кору через верхні дихальні шляхи та частими ускладненнями різноманітної локалізації (респіраторна, нервова, дигестивна системи). За попередніми результатами відмічено позитивний наслідок від застосування препаратів ехінацеї не тільки на стадії реконвалесценції, але й в період розпалу кору, що позитивно позначилося на регресії основних клінічних його проявів, тривалості гарячкового періоду та частоті ускладнень. Застосування у пацієнтів на кір ЕХІНАЦЕЇ КОМПОЗИТУМ С, "HEEL", ІММУНАЛУ, "ЛЕК" є доцільним з огляду на комплексну, антигомотоксичну дію, відсутність побічних ефектів та проявів лікарських засобів на основі ехінацеї.